

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, 2010. évi november hó 10. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A különösen nagy kárt okozó csalás bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2010. évi június hó 18. napján kihirdetett 6.B.451/2009/34. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett III.rendű vádlott és IV.rendű vádlottakra nézve megváltoztatja a következők szerint:

III.rendű vádlott által elkövetett vagyon elleni bűncselekményt

1 rb. csalás bűntette kísérletének (Btk.318.§ (5) bekezdés a) pont), és

1 rb. adócsalás bűntette kísérletének (Btk.310.§ (4) bekezdés) minősíti.

A III. r. vádlottal szemben kiszabott 2 (kettő) év börtönbüntetés végrehajtása felfüggesztését mellőzi, és őt 2 (kettő) év időtartamra közügyektől eltiltásra is ítéli.

IV.rendű vádlott által elkövetett vagyon elleni bűncselekményt

1 rb. bűnsegédként elkövetett csalás bűntette kísérletének (Btk.318.§.(5) bekezdés a) pont), és

1 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntette kísérletének (Btk.310.§.(4) bekezdés) minősíti.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban 7500.- (hétezer-öt száz) Ft - IV.rendű vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.B.451/2009/34. számú 2010. június 18. napján kihirdetett ítéletében I.rendű vádlottat az ellene 1 rb. adócsalás bűntette (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás bűntette (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont), 2 rb. bűnsegédként elkövetett csalás bűntettének kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), 1 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás bűntette (Btk. 310. § (1) bekezdés és (2) bekezdés) és 4 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt emelt vád alól felmentette.

II.rendű az ellene 1 rb. tettesként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés (6) bekezdés a) pont), 2 rb. tettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §), 1 rb. társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont), 1 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés (6) bekezdés a) pont), 1 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés), 1 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) és 1 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) miatt emelt vád alól felmentette.

III.rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. tettesként elkövetett csalás büntettének kísérletében (Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), és 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §), amiért őt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette. A bíróság egyidejűleg az ellene 1 rb. tettesként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), 1 rb. tettesként elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (2) bekezdés), 1 rb. tettesként elkövetett csalás büntett kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés, (5) bekezdés a) pont), 2 rb. tettesként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §), 1 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete (Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), 1 rb. bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés), 1 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 2876. §) miatt emelt vád alól felmentette.

IV.rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérletében (Btk. 318. § (1) bekezdés, (6) bekezdés a) pont), 1 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §). A bíróság őt ezért, mint visszaesőt halmazati büntetésül 1 év 4 hónap börtön főbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Megállapította a bíróság, hogy IV. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Kötelezte IV. r. vádlottat 66 000 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 64 585 forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ítélet kihirdetését követően valamennyi vádlott és védője tudomásul vette az ítéletet, míg az ügyész a jogorvoslati jogra történt figyelmeztetés után úgy nyilatkozott, hogy „valamennyi vádlott esetében súlyosításért jelentek be fellebbezést. A felmentett I., II. r. vádlott, a részben felmentett III. r. vádlott vonatkozásában bűnösség megállapítása, büntetés kiszabása, valamint III. r. és IV. r. vádlottak esetében eltérő minősítés és végrehajtandó, valamint hosszabb tartamú szabadságvesztés miatt terjeszték elő fellebbezést”.

1.

Az írásban is indokolt fellebbezésében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség az előzőekben bejelentett fellebbezést a vádlottak terhére úgy tartotta fenn, hogy a Be. 373. § (1) bekezdés III/a) pontja, illetve a Be. 386. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, illetve az

elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett, ami ki nem küszöbölhető megalapozatlanságot eredményezett.

Vizsgálta az ítéletábra a Be. 354. § alapján, hogy az ügyészi fellebbezés a súlyosítási tilalmat feloldotta-e, ugyanis a Be. 354. § (2) bekezdése szerint a vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni ami a bűnösségének megállapítására, bűncselekményének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul. Ezzel kapcsolatosan az ítéletábra azt állapította meg, hogy az ügyészi fellebbezés bejelentése kétség kívül feloldotta a súlyosítási tilalmat. A fellebbezés írásbeli indokolásakor is célszerű lett volna az egzaktabb megfogalmazás, ugyanis kizárólag a hatályon kívül helyezésre bejelentett fellebbezés a súlyosítási tilalmat nem oldja fel. Következetes azonban a bírói gyakorlat abban, hogy a bűnösség megállapítására irányul az a fellebbezés is, amely megalapozatlanságot vagy eljárási szabálysértést sérelmez (például indokolási kötelezettség megsértése) és ezek orvoslásának eredményeként a bűnösség megállapítását, illetve a bűnösség körének a kiterjesztését célozza, esetleg csak a megismételt eljárásban (Büntetőeljárás jog, kommentár a gyakorlat számra I., szerkesztő Dr. Berkes György 890. oldal).

Az ügyészi fellebbezés tartalmából egyértelműen megállapítható az ítéletábra szerint az, hogy kifogásolja a felmentő rendelkezéseket és azt is, hogy a bűnösséget alátámasztó, a fellebbezésben is megjelölt bizonyítékokkal nem kellő részletességgel foglalkozott az első fokon eljáró bíróság. Ezen bizonyítékok figyelembe vétele mellett az ügyészi álláspont szerint helyesen bűnösségre kellett volna következtetni.

A súlyosításért bejelentett ügyészi fellebbezés - az erre irányuló kifejezett visszavonást tartalmazó nyilatkozat hiányában - a másodfokú eljárásban mindvégig hatályos akkor is, ha azt a fellebbviteli főügyészség módosított tartalommal (hatályon kívül helyezést indítványozva) tartja fenn. (BH.2007.332.I.) Hasonlóképpen rendelkezik a BH.2006.42.II. számú eseti döntés is, miszerint a súlyosítás lehetőségén nem változtat, ha az ügyész (a fenntartott súlyosításra irányuló fellebbezés keretei között) megalapozatlanság okából az ítélet hatályon kívül helyezését indítványozza.

A hivatkozott döntések ismertetése és elfogadása mellett is megjegyzi a Debreceni Ítéletábra, hogy szerencsésebb lenne az ügyészi indítvány egyértelműbb megfogalmazása oly módon, hogy ne csak az ügyészi fellebbezés indokolása, vagy az átirat részletes elemzésével derüljön ki az, hogy a súlyosítási tilalom feloldásra került-e vagy sem.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség a fellebbezésében ismételten kifejtette azt az álláspontját, hogy az 1.sz. Kft és a 2.sz. Kft között 2006. április 28-án létrejött kölcsönszerződés a bűncselekmény sorozat kiindulópontja, ami valótlan tartalmú volt, tehát bizonyíthatónak véli azt, hogy a mögött tényleges pénzmozgás nem állt, tehát a kölcsönadó 1.sz. Kft, illetőleg annak ügyvezetője, a III. r. vádlott ilyen összegű készpénzzel nem rendelkezett. Ezzel kapcsolatosan bizonyítékként jelölte meg a védelem által a nyomozás során becsatolt 3.sz. cég könyveléséből származó romániai dokumentumokat,

amely szerint nem eurót, hanem 2 800 000 leit kapott kölcsön a III. r. vádlott a saját cégétől. Ezzel kapcsolatosan a bíróság nem ellenőrizte a III. r. vádlott 2010. június hó 15. napján tartott tárgyaláson tett azon védekezését, mely szerint az üzleti könyvekben Romániában leit tüntetnek fel, de valójában euróban történik a forgalom.

Nem foglalkozott azzal az életszerűtlen körülménnyel sem az elsőfokú bíróság, hogy a III. r. vádlott a romániai cég egyedüli tulajdonosaként készpénzért Romániába utazott, majd fizikailag szállította át a pénzt, hiszen egyszerűbb lett volna átutalással eljuttatni a pénzt a III. r. vádlott két cége között. Ezzel kapcsolatban figyelemmel kell lenni az ilyen nagy összegű készpénz szállításával, tárolásával, átváltásával járó kockázatra is. Nem értékelte továbbá a megyei bíróság 1.sz.tanú nyomozás során tett tanúvallomását, amiben arról beszélt, hogy a 3.sz. romániai cég tőkével alig rendelkezett, nyereséget nem termelt, így kérdéses, hogyan adhatott 800 000 eurót kölcsön III.rendű vádlottnak.

Az ügyészi fellebbezés szerint a megyei bíróság az indokolásában szintén figyelmen kívül hagyta azon okirati bizonyítékokat, amelyeket az adóhatóság a nyomozás elrendelését megelőzően közigazgatási eljárás keretében a romániai jogsegély igénybevételével szerzett be és ebből megállapítható lett volna, hogy a 3.sz. cég nem lelhető fel, tevékenységéről a román adóhatóság nem tudott semmit átadni a magyar hatóságoknak. Azzal sem foglalkozott az ítélet indokolása, hogy a III. r. vádlott cége úgy adott 150 000 000 forintot I. r. vádlott cégének, hogy a kikötött biztosítékot nem vezették be a nyilvántartásokba, azaz a vételi jogát és a jelzálogjogot az ingatlan nyilvántartásba nem kezdeményezte bejegyezni, ami ilyen nagy összegű kölcsön esetén teljesen ésszerűtlen. Azzal sem foglalkozott a megyei bíróság, hogy az egyébként jelzálogjoggal terhelt ingatlanra vonatkozóan úgy engedett vételi jogot az I. r. vádlott, hogy a már korábban bejegyzett jelzálogjog jogosultját az 1.sz. bankot erről nem is értesítették.

Azt a körülményt sem értékelte a megyei bíróság, hogy az 1.sz. Kft a kölcsönügylet kapcsán gazdaságilag ésszerűtlen üzletet kötött, hiszen mintegy 3 millió forintos kamat illette volna meg, azonban az érintettek erről mintegy megfélekedtek, mert csak 2006. szeptemberében tértek erre vissza valószínűleg az APEH vizsgálatra tekintettel.

Az 1.sz. Kft az ügyletből csak ezt a kamatot kapta volna vissza, mint hasznót, ehhez képest be kellett volna fizetnie a tulajdonszerzési illetéket és a bankköltséget, melyek együttesen jóval meghaladják a kapott kamatot, tehát az 1.sz. Kft a jogszabályok betartása esetén az ügyleten veszített volna. Ezen bizonyítékok az ügyészi álláspont szerint alkalmasak annak bizonyítására, hogy a 150 000 000 forintos kölcsönügylet fiktív volt és nem szolgált más, mint a csalás kísérlet, illetve az illetékfizetési kötelezettség megkerülését.

Helytelen jogi következtetésnek tartja az ügyészi álláspont azt, hogy a 2.sz. bankon keresztül hitelnyújtás formájában a 600 000 000 forintos vételár kifizetése az ügyletben részt vevő három gazdasági társaság között megtörtént. Valójában nem is 600 millió forintos vételár kifizetés történt, hanem 450 millió, amihez újabb 150 millió forintos hitel kapcsolódott. Megállapítható az is az ügyészi álláspont szerint, hogy hitelnyújtás a bank részéről nem történt, hiszen nem készült hitel, vagy kölcsönszerződés, nem volt kockázat elemzés és üzleti terv sem a kölcsönvevők részéről. Az egy napon belül történt átutalások szinte ellenőrizhetetlenek. Kölcsönt a pénzügyintézet csak úgy nyújthat, ha van egy olyan számlája, amelynek terhére átutalást teljesíthet a kölcsönvevő számlájára. Ha az ingatlan adás-vétel mögött valós vételár kifizetés nincs, akkor az ügylet létre sem jött, nem valós, és az ÁFA, az illeték, továbbá a törzstőke emelés szempontjából sem lehet figyelembe venni. Úgy ítélte meg, hogy a pénzügyintézet is elismerte, hogy nem történt hitelnyújtás,

„mert sem idegen, sem pedig saját forrás még időlegesen sem került kihelyezésre”. (nyomozási irat II. kötet 63. oldal, 2.sz. bank levele a PSZAF-hoz). A PSZAF ún. vezetői levele is ezt támasztja alá (nyomozási irat II. kötet 151-155. oldal), illetve az is, hogy a Ptk. 522. § (2) bekezdése szerint a banki hitelszerződéshez írásbeli szerződés szükséges. Azt is megjegyzi az ügyészi fellebbezés, hogy a bíróság ítéletének indokolása meg sem említi azt a tényt, hogy 2006. július 17-én újabb 150 millió forintos kölcsönt adott papíron az 1.sz. Kft. A gazdasági racionalitással ellentétes döntésnek tartotta a második hitelnyújtást, hiszen az adóhatóság vizsgálata azt állapította meg, hogy a 2.sz. Kft ennél nagyobb összegű készpénzzel rendelkezett a hitelnyújtás napján. Az ítélet indokolása azzal kapcsolatos értékelést nem tartalmaz, hogy a három gazdasági társaság egyszerre nyitotta meg bankszámláját a 3.sz. banknál úgy, hogy sem előtte, sem később más pénzmozgás a számlákon nem volt, illetve a 600 millió forint egy napon belüli mozgatása utáni forgalmi jutalékot is csak részben fizették meg, ami az ügyletek fiktitását támasztja alá. Arról sem tesz említést az ítélet, hogy a III. r. vádlott az 1.sz. Kft nevében indokolatlanul szétválasztotta az ügylet kapcsán visszaigényelhető és fizetendő ÁFA bevallását, két egymást követő bevallási időszakra, noha a kifizetések egy napon történtek.

Iratellenesnek tartja azt az ítéleti megállapítást, hogy konkrét nyilatkozat hiányában nem bizonyítható a vádlottak részéről az illetékfizetési kötelezettség csökkentésére vonatkozó szándék, hiszen ilyen nyilatkozattal felérő írásbeli bizonyíték a 2.sz. bank levele a PSZAF-hoz (nyomozási irat II. kötet 63. oldal), mely szerint az ügylet kifejezetten az illetékfizetési kötelezettség csökkentésére irányult. Nyilvánvaló, hogy a bank ezen álláspontját elsősorban az I. r. vádlottól származó információk alapján állapította ki.

Azzal körülménnyel sem foglalkozott a megyei bíróság, hogy az 1.sz. Kft és a 4.sz. Kft a rájuk kirótt, összesen 36 millió forint illetéket nem fizették meg, illetve az 1.sz. Kft az ÁFA fizetési kötelezettségét a 5.sz. Kft fiktív számlájával kívánta csökkenteni. Ezeket a körülményeket, gazdasági eseményeket nem elszigetelten kell értékelni, hanem összefüggésükben a többi eseménnyel, de legalább is okát kell annak adni, ha nem lát ilyen, a bűncselekmény elkövetését alátámasztó összefüggést a bíróság.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.285/2010/1-I. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta azzal a kiegészítéssel, hogy a megállapított tényállás az ügyészi fellebbezésben írtakon túl részben felderítetlen is, a Be. 351. § (2) bekezdés a) pontja alapján. Az elsőfokú bíróság a Be. 75. § (1) bekezdésének második mondata rendelkezését sértette meg, amikor nem tisztázta alaposan és hiánytalanul a bizonyítás tárgyát. A bizonyítás anyaga ugyanis nem teljes, mert nem szerzett be minden bizonyítási eszközt és bizonyítékot, amely a tényállásnak a főkérdés körébe tartozó megállapítására alkalmas lehet. Anélkül vont le ugyanis ténybeli és jogi következtetést a 2.sz. bank tranzakciójának mibenlétére vonatkozóan, hogy banki szakértő bevonásával tisztázta volna annak banki, közgazdasági hátterét.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az kétségtelenül tény, hogy itt jogkérdésről van szó, de ennek eldöntéséhez speciális szakmai háttérismeretek megismerése nélkülözhetetlen. Ezen ismeretek hiánya vezetett ahhoz, hogy az indokolás ellentmondó, és az ítélet 14. oldalán a védelem által felkért Lénártné Deák Zsuzsanna okirati bizonyítékként értékelt szakvéleményét elfogadva maga is megállapította, hogy a pénzügyi műveletek virtuálisan történtek csak meg, pénzmozgás nem volt. A 16. oldalon pedig azt a következtetést vonja le, hogy a vádlottak a 600 millió forintos vételárral rendelkeztek,

banki átutalással, banki hitellel, ugyanakkor arra már nem tért ki, hogy a hitelt ki és milyen összegből fizette vissza. Azt is felvetette, hogy a bíróság a banki tranzakciót hitelnyújtásnak minősítette anélkül, hogy vizsgálta volna a Ptk. 522. §-ában a hitel-és kölcsönszerződésekre vonatkozó előírások megvalósulását, azonban nem adott választ arra, hogy ha a tranzakció banki hitel, azt ki és milyen módon fizette vissza.

A Ptk. 522. § (2) bekezdés kogens rendelkezése szerint a bankhitel szerződés érvényességéhez a szerződés írásba foglalása szükséges, azonban ilyen írásbeli hitelszerződést a vádlottak a bankkal nem kötöttek, a tranzakció lebonyolítása szóban történt, szóban kötöttet, és oly módon, hogy ugyanazon az egy napon belül ugyanazon a virtuális pénz jelent meg egymás után sorrendben a különböző vádlotti számlákon, majd újra a banknál. Ez alapján állította ki a bank a kifizetések megtörténtéről az igazolásokat, márpedig ha egy bank saját magának ad és ő maga fizeti vissza a rendelkezésre álló pénzt, akkor értelemszerűen nem hitelez, és nem nyújt kölcsönt sem.

A megyei bíróság indokolási kötelezettségének a fentiekén túl oly mértékben nem tett eleget, hogy ügydöntő határozata érdemi felülvizsgálatra nem alkalmas.

A megyei bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége egyoldalú, mert a vádlottak bűnösségét alátámasztó és az elsőfokú ügyész által perbeszédében is részletesen ismertetett bizonyítékokat nem vonta mérlegelési körébe. Elmulasztotta a bizonyítékok összességükben történő értékelését. Pusztán a bizonyítékok sommás számbavétele még nem jelenti az indokolási kötelezettség teljesítését. Nem indokolta, hogy az ellentétes bizonyítékok közül melyiket és miért fogadta el, illetve, hogy melyiket és miért vetette el. Egyáltalán nem állapítható meg belőle, hogy a bíróság mire alapította a felmentő rendelkezést.

Ezen túl is megjegyezte, hogy a bíróság kompetenciájába nem tartozik, hogy az ügyészi vádemelésre milyen okból került sor, ezért indítványozta az ítélet 15. oldalának 1. bekezdésének 2. mondatában írtak mellőzését, amely azt tartalmazza, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség 2008. június hó 27. napján első alkalommal a nyomozást a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette, majd később a Legfőbb Ügyészség utasítása alapján emelt vádat.

Összességében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a megyei bíróság új eljárásra utasítását indítványozta a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontja, illetve a Be. 376. § (1) bekezdése alapján.

2.

I.rendű vádlott írásbeli fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Azt az álláspontját fejtette ki, hogy a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség semmilyen új tény, vagy új bizonyítékot nem csatolt fellebbezéséhez és hivatkozott a Be. 75. § második mondatának rendelkezésére, mely szerint ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására.

Helyesnek ítélte meg, hogy a bíróság figyelembe vette Lérátné Deák Zsuzsanna szakértő véleményét, akit bár nem szakértőként, hanem tanúként hallgatott ki a bíróság, így véleményét okirati bizonyítékként vette figyelembe.

Hivatkozott a szakértő azon álláspontjára, mely szerint a virtuális pénzmozgás a fejlett bankrendszerekben természetes folyamat. Valójában az ügyfél és a bank között bankszámla-szerződés, valamint folyószámla-szerződés is volt, és a 2.sz. bank által megnyitott számlanyitási szerződés 4. pontja tartalmazta azt, hogy „az ügyfél egyetért azzal, hogy a bank által engedélyezett kerettűllépés esetén a kölcsönszerződés a bank üzletszabályzatában, az általános hitelnyújtási feltételeiben és kondíciós jegyzékében foglaltak szerinti tartalommal jön létre”. Ebből az következik, hogy a bankot a számlanyitási szerződés ezen pontja felhatalmazta arra, hogy minden egyéb kiegészítő szerződés nélkül kerettűllépést biztosítson ügyfele részére.

A Polgári Törvénykönyv 531. § (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy „folyószámla szerződéssel a felek meghatározott jogviszonyból származó kölcsönös pénzköveteléseiknek egységes számlán való elszámolására vállalnak kötelezettséget”, míg a második bekezdése azt, hogy „a felek a folyószámlán lévő egyes követeléseikkel nem rendelkezhetnek, a rendelkezési joguk a folyószámla egyenlegére nézve áll fenn”.

Ezen törvényi hivatkozásokkal is egyértelműen megállapítható az, amit a pénzügyi szervezetek állami felügyelete is megállapított, hogy a pénzügyi intézmény semmilyen törvényt és jogszabályt nem sértett, így a pénzügyi intézményre a PSZAF bírságot sem szabott ki, mert az tulajdonképpen megfelelt valamennyi törvényi és jogszabályi előírásnak és rendelkezésnek. Továbbra is fenntartotta a védelem azon álláspontját, mely szerint az ügyészség csak feltételezésekre és feltevésekre hivatkozott, így a bíróság nem is tudott volna egyebet mérlegelési körébe vonni. Éppen ezért az ügyészség tulajdonképpen a bíróság mérlegelési tevékenységét kritizálja, ami teljes mértékig tilos és jogszabályellenes. Az ügyészség által felvetett megalapozatlansági hibákra reflektálva, idézi a Be. 376. § (2) bekezdését, mely szerint az ítélet felmentő rendelkezését nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítélet csupán egyéb részében megalapozatlan.

Felvetette azt is a védelmi ellenkérelem, hogy az ügyészség csupán a közigazgatási megkeresésre hivatkozik, amely szerint III.rendű vádlott neveromániai cége részéről kizárt a kölcsönnyújtás ténye. A nyomozó hatóság valójában nem szerzett be minden lehetséges bizonyítékot a romániai cég teljeskörű vizsgálatára nézve, amiből esetleg megállapítható lett volna, hogy ténylegesen tudott-e kölcsönt adni a III. r. vádlott, vagy sem.

Feltételezésen alapszik az ügyészség azon megállapítása is, hogy szinte teljesen életszerűtlen volt készpénzért Romániába utazni a III. r. vádlottnak, hiszen mint magánszemély kért és kapott kölcsönt, ily módon a saját tulajdonában álló cégtől, amelyet tovább adott kölcsönként egy másik magyarországi cégének.

Az I. r. vádlott nem érti az ügyészség arra való hivatkozását, hogy mi ésszerűtlen vagy életszerűtlen abban, ha egy állampolgár, aki több cégben is tulajdonos, az egyik cégtől azért vesz fel hitelt, hogy egy másik cégének tovább tudja nyújtani. A gazdasági életben ugyanis teljesen természetes folyamat az, hogy a cég azonos tulajdonosa ily módon próbálja a cégek gazdaságát radikalizálni, hogy az teljes mértékben megfeleljen az üzleti elvárásoknak. Megjegyzi azt is a védelem, hogy ha az ügyészség álláspontját osztja, akkor éppen a külföldről beutalt eurónak számos olyan jelentős költsége merült volna fel (banki tranzakció, utalási költségek, stb), ami miatt teljesen érthető, hogy a III. r. vádlott ezt az összeget készpénzben hozta be Magyarországra.

Felhívja a figyelmet arra is, hogy az ügyészség álláspontjával szemben a tények és az okiratok azt bizonyítják, hogy a 150 millió forintos kölcsön biztosítékaul szolgáló ingatlan zálogjoga az ingatlan nyilvántartásba bejegyzésre került, és ezzel egyidejűleg a kölcsönadó

vételi joga is. Erről egyébként az ingatlan nyilvántartás pontos adatokkal és információkkal rendelkezik.

Az ingatlanon lévő teher vonatkozásában is téves az ügyészség álláspontja, hiszen az ingatlanra az 1.sz. banknak csupán keret biztosítéki jelzálogjoga volt bejegyezve, így az ingatlan értékesítését a feleknek nem volt kötelessége a bank részére bejelenteni. A keretbiztosítéki jelzálogjog nem ugyanaz, mint az elidegenítési és terhelési tilalom.

Arra is hivatkozik, hogy az 1.sz. bank magára az ügylet lebonyolítására is adott ajánlatot, és tulajdonképpen tudomása volt a kölcsön létrejöttéről és az ingatlan tulajdonosának változásáról is. Ez azzal is megerősíthető, hogy az 1.sz. bank és jogutódja a 3.sz. Bank Zrt semmilyen észrevételt, pert, vagy egyéb igényt nem jelentett az ügylettel kapcsolatban.

Téves az ügyészség azon megállapítása is, hogy ez az ügylet teljesen ésszerűtlen volt, ugyanis a szerződést kiegészítő okiratok azt is tartalmazzák, hogy „a visszavásárlási jogot akkor biztosítja a kölcsönadó-kölcsönbe vevő részére, amennyiben a kölcsönszerződéssel és a vételi jog gyakorlással felmerülő költségét (ügyleti kamat, késedelmi kamat, földhivatal eljárási díja, illeték, ügyvédi költség), a kölcsönbe vevő a kölcsönbe adó részére vállalja megfizetni”. Ezen megállapodás alapján a felek a kölcsönügylet visszafizetését követően egymással elszámoltak és a kölcsönbe vevő 2.sz. Kft több mint 18 millió forintot, egészen pontosan 18 860 400 forintot fizetett a kölcsönbe adó 1.sz. Kft részére a hivatkozott megállapodás részeként költségterítésre.

Ezen elszámolás igazolására szolgál a 2007. 03. 21. napján kelt APEH jegyzőkönyv is, amely az említett elszámolást leellenőrizte és megállapította, hogy az a szerződésnek megfelelően került elszámolásra.

Az illetékfizetési kötelezettséggel kapcsolatosan hivatkozik az illetéktörvény 23/A. § (1) és (7) bekezdésére, amely helyes jogértelmezés szerint nem azt vélelmezi, hogy ne adja el valaki az általa megszerzett ingatlant két éven belül, hanem éppen azt feltételezi, hogy az 2 éven belül eladásra kerül, sőt kötelezettsége is eladni, mert csak akkor sújthatja büntető illetékkel, amennyiben ezt nem tudja megtenni.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Illetékhatóság 2009. 09. 04-én kelt tájékoztatása szerint a Kft a vállalt kötelezettségének, így a továbbértékesítésnek, annak igazolásának a két éves határidőn belül eleget tett, így illetékügye lezárásra került.

Az ügyészség a védelem álláspontja szerint csak feltételezi, hogy hitelnyújtás a bank részéről nem történt, nem csak a vádlottak, hanem a 2.sz. bank Zrt ...-i Régiójának vezetője a bíróság előtt tett tanúvallomásaiban is megerősítette, hogy itt valójában hitelkihelyezés történt, amit a bankhitelezésben jártas, és a bank üzletszabályzatában felhatalmazott munkatársak is jóváhagytak.

A PSZÁF állásfoglalás is megállapította, hogy a bank nem sértette meg a hitelintézetekről szóló törvény egyetlen paragrafusát sem, így azt sem kifogásolta, hogy külön írásbeli folyószámla-szerződés a hitelre vonatkozóan nem készült. A PSZÁF tanácsának 3/2008. (XI.20.) számú, a pénzmosás és terrorizmus megelőzéséről és megakadályozásáról szóló ajánlásának IX. Fejezete 2008. november 20-án lett a pénzügyi szolgáltatók részére megküldve, míg a vád tárgyává tett eset 2006. évben történt, amikor egyértelmű tiltás ilyen pénzügyi ügyletekre nem volt. Ami nincs tiltva, az nem szabályellenes, nem jogszerűtlen és fiktívnek sem tekinthető. Az ügylet valóságát épp az bizonyítja, hogy sem

pénzbefizetés, sem pénzkifizetés nem történt, ugyanis ha megfelelő pénzeszközzel rendelkeztek volna a társaságok, akkor nem lett volna a kölcsön folyósítására szükség, így maga az ügylet egyelten hatályos jogszabályt sem sértett, az ahhoz kapcsolódó ügyleteket különböző hatóságok, illetékhivatal, cégbíróság elfogadta.

Az ügyészség az 1.sz. Kft adóbevallással kapcsolatos észrevételeit is tévesen értelmezte, mert az adózás rendjéről szóló törvény szerint történt a visszaigényelhető áfa-bevallás szétválasztása, az adótörvényeknek megfelelően. Az ingatlan vétele a második negyedévben volt teljesítve, így azt a második negyedévi bevallásban kellett szerepeltetni. Az eladás a harmadik negyedévben volt teljesítve, így azt a harmadik negyedévi bevallásban kellett szerepeltetni. A bevallási időszak nem függ a kifizetés napjától, a bevallásokat minden esetben a teljesítéssel összhangban kellett benyújtani. Az ügyészség illetékfizetési kötelezettség csökkentésre vonatkozó álláspontjával kapcsolatban ismételtén kifejtette azt a véleményét, hogy nem lehet illetékfizetési kötelezettség csökkentése iránti eljárás az, amikor 8 750 000 forint helyett 36 millió forint illetéket fizet meg a II. r. vádlott által képviselt 4.sz.Kft. A 4.sz. Kft az illetékfizetési kötelezettségének is eleget tett.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen az I., II. r. vádlott védője az I. r. vádlott nevében benyújtott védekező irattal egyezően kérte az ítélet helybenhagyását, hivatkozva arra is, hogy a vádhatóság által vitatott és jogszerűtlennek, fiktívnek tartott pénzügyi konstrukciót a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelősége nem tartotta jogszerűtlennek.

Megjegyezte azt is, hogy a vádhatóság az elsőfokú eljárásban szakértői bizonyítást nem indítványozott. A védő elmondta, hogy mindössze 7 banki szakértő van az országban, és fél éve elment arra, míg talált egy szakértőt, aki elvállalta a PSZÁF által érintett ügyben a szakvélemény adását.

A szakértői véleményben szerepelt, hogy valamennyi bank ezt a típusú 24 órás hitelt ismeri és alkalmazza, így az az üzleti életben gyakorlat volt.

A III. r. vádlott védője is arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság jogszabályok megfelelő alkalmazásával a tényállást felderítette, indokolási kötelezettségének eleget tett és kellő indokát adta annak, hogy miért alkalmazott a III. r. vádlottal szemben felfüggesztett szabadságvesztés büntetést. Kifejtette azt az álláspontját is, hogy valójában tévedett az elsőfokú bíróság amikor 108 millió forint értékű áfára nézve állapította meg a bűncselekményt, de a felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre tekintettel tudomásul vették az ítéletet.

A IV. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt azzal, hogy a tényállás felderítésre került, teljesen feltárt okirati bizonyítékok kerültek értékelésre, az enyhítő és súlyosító körülményeket megfelelően értékelte a bíróság.

3.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdés alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, valamint intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

A felülbírálat során megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást.

AZ ügyész indítványában hivatkozott arra, hogy a bíróság az indokolási kötelezettségének sem tett eleget, ami a Be. 373. § (1) bekezdés III. a) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés. A Debreceni Ítéltábla megállapította, hogy a hivatkozott eljárási jogsértés, ami a határozat hatályon kívül helyezését célozta nem valósult meg. A Be. 373. § (1) bekezdés III./a) pontjában megjelölt eljárási szabálysértés ugyanis akkor állapítható meg, ha a bíróság a büntetőjogi főkérdésekben (bűnösség, jogi minősítés, büntetés kiszabása) olyan mértékben mulasztja el indokolási kötelezettségét, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan. (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.603/2008/10.) Az első fokon eljáró bíróság, bár igen szűkszavúan, azonban a büntetőjogi főkérdések tekintetében indokolási kötelezettségét teljesítette.

Az első fokú bíróság ítéletének indokolásában a vádlottak bűnösségét megalapozó, de büntetőjogi felelősség alóli mentesülésüket is alátámasztó bizonyítékok értékelésére és mérlegelésére vonatkozó tevékenységgel kapcsolatos okfejtés összességében elegendő volt annak ellenőrzéséhez, hogy az a logika szabályainak betartása mellett valósult-e meg, így az indokolás kisebb hiányosságai hatályon kívül helyezést nem eredményezhettek. A bírói gyakorlat ugyanis következetes és töretlen abban, hogy ha az elsőfokú bíróság bizonyítékeértékelési, mérlegelési tevékenységéről szűkszavúan ugyan, de a felülbírálat során ellenőrizhető módon számot adott, akkor az indokolási kötelezettségét teljesítette. [BH.2009.139.]

A jogi indokolási kötelezettség feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető megsértéséről pedig abban az esetben lehet szó, ha a hiányos indokolásból még jogi következtetés útján sem állapítható meg, hogy milyen jogszabályhelyen alapul a büntetőjogi főkérdésben hozott döntés, vagy az indokolás teljes egészében ellentétben áll a rendelkező résszel. Az adott ügyben viszont ez sem volt megállapítható.

Az ítéltábla megállapította, hogy a megyei bíróság alapvetően megalapozott tényállást rögzített az csupán kisebb részben megalapozatlan a Be. 351.§. (2) bekezdés b) pontjai alapján. A felderítetlenség a Be. 75.§ (1) bekezdésére hivatkozással, csak részleges. Az első fokon eljáró bíróság a vádhatóság által felajánlott összes bizonyítási indítványnak eleget tett. Nem volt köteles intézkedni olyan bizonyítékok beszerzésére, amelyek kizárólag a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök lennének.

Megállapítható, hogy a vád oldaláról kétségtelenül helyes lett volna banki igazságügyi pénzügyi szakértői vélemény beszerzése, vagy ennek indítványozása, de ilyen indítvány csak a nyomozás során a vádlottak és védelem részéről érkezett, ami elutasításra került. II.rendű vádlott már a nyomozás során tett beadványában (nyomozási iratok 3243. oldal) indítványozta banki igazságügyi szakértő kijelölését, aki megfelelő szakértelemmel bír, és pontosan meg tudja határozni az ügylet bankszerűségét is. Ez az indítvány a hatóságok részéről nem lett elfogadva, hasonló indítványa később sem volt az ügyészségnek. A védelem által beszerzett pénzügyi szakértő véleményét a bíróság aggálytalanul felhasználhatta okirati bizonyítékként, még akkor is ha célszerű lett volna őt a Be. 112.§. (2) bekezdése alapján szakértőként is bevonni az eljárásba.

Ugyancsak megfontolandó lett volna az érintett cégek gazdálkodását és adóbevallásait igazságügyi könyv és adószakértővel is megvizsgáltatni és nem csupán tanúbizonyítást felajánlani az egyes szerződések fiktívtségének bizonyítására. Ilyen bizonyítási indítvány a vádhatóság részéről nem volt. A vád tárgyává tett ügyben érintett cégek könyvelési anyagának egy része lefoglalásra került, és a nyomozási iratok között rendelkezésre is áll, így az 1.sz. Kft, a 2.sz. Korlátolt Felelősségű Társaság, a 4.sz. Kft társaságokra nézve nem lett igazságügyi könyv-és adószakértői vélemény beszerezve, ami esetleg adatokat szolgáltathatott volna azzal kapcsolatban, hogy a III.rendű vádlott által nyújtott 150 milliós kölcsön a társaságok üzleti könyveiben, bankszámláin, pénztárkönyvében miként jelent meg. Igazságügyi könyvszakértő nem vizsgálta a jogügyleteket, azok könyvelésben való megjelenését, nem tudta így bizonyítani a vád azt hogy a 2.sz. Kft-nek nem volt szüksége a 150 000 000 forintra beruházásra, likviditási gondok miatt.

Az ítélet tábla álláspontja emellett is az, hogy ezen bizonyítékok beszerzésének elmaradása nélkül is megnyugtatóan állást lehetett foglalni a vád tárgyává tett, és feltárt cselekmények büntetőjogi természetéről.

Jobban megvizsgálva a jogügyletet az eredeti 150 millió forintos hitelnyújtástól függetlenül is el lehet bírálni azt, hogy történt-e bűncselekmény vagy nem. Az 1.sz. Kft, valamint a 2.sz. Kft között 2006. július 19. napján újabb kölcsönszerződés jött létre, amely szerint az 1.sz. Kft, mint kölcsönadó a 2.sz. Kft-nek 150 millió forint összeget ad két hónap időtartamra. Ennek a 150 millió forintnak a 2.sz. bank biztosította a forrását.

4.

Az ítélet tábla által megállapított részleges megalapozatlanság abból adódik, hogy bár a szükséges bizonyítási anyag a bíróság rendelkezésére állt, az összesen lényeges körülményt nem rögzítette a tényállásban. Részleges megalapozatlanság esetén a tényállás kiegészítésének, illetőleg helyesbítésének a másodfokú eljárásban nincs akadálya, arra a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja közvetlen lehetőséget ad. Figyelemmel arra, hogy a megalapozatlanság a tényállás túlnyomó részét nem érintette, hatályon kívül helyezésre a Be. 376. § (1) bekezdése alapján nem volt szükség.

A kiegészítés, illetve helyesbítés körében, így rögzíti a másodfokú bíróság az ítélet tényállásban a következőket:

Az ítélet 7. oldal 5. (utolsó előtti bekezdését) kiegészíti azzal, hogy a 2.sz. Kft a vállalt kötelezettségének, így a továbbértékesítésnek, és a továbbértékesítés igazolásának a két éves határidőn belül eleget tett, így illetékügye lezárásra került.

A másodfokú bíróság az ítélet 10. oldalának első bekezdését azzal egészíti ki, hogy a ... Megyei Illetékhivatal a 4.sz. Kft-t a ... napján kelt ... ügyszámú határozatában kötelezte összesen 30 millió forint visszatérítés vagyonszerzés utáni illeték megfizetésére. A 4.sz.Kft eleget tett az ügyletből eredő illetékfizetési kötelezettségének.

A ... Megyei Illetékhivatal ... napján kelt ... ügyszámú fizetési meghagyásában az 1.sz. Kft-t összesen 6 millió forint visszterhes vagyonszerzési illeték megfizetésére kötelezte a 2006. 06. 30. napján a 2.sz. Kft-vel létrejött adás-vételi szerződés után.

Az ítélet 8. oldal 1 bekezdését azzal egészíti ki a másodfokú bíróság, hogy az 1.sz. Kft 2006. június 30. napján kelt nyilatkozatában élt a vételi jog gyakorlásával, amely ugyanezen napon a ...-i Körzeti Földhivatalba benyújtásra is került.

Az ítélet 8. oldalán rögzíti azt a tényállásban, hogy az 1.sz. Kft, valamint a 2.sz. Kft között 2006. július 19. napján újabb kölcsönszerződés jött létre, amely szerint az 1.sz. Kft, mint kölcsönadó a 2.sz. Kft-nek 150 millió forint összeget ad két hónap időtartamra azzal, hogy a kölcsön összege után a kölcsönvevő havi 1 %-os mértékű kamatot köteles megfizetni.

Ezt a kölcsönt 2006. szeptember 22. napján visszafizette a 2.sz. Kft az 1.sz. Kft részére. 2006. november 2-án az ügylet lezárását követően az 1.sz. Kft a ... sorszámu számlát kiállította a 2.sz. Kft-nek a felmerülő valamennyi költségre nézve 18 860 400 forint összegben, melyet a kft 2006. december 18-án át is utalt az 1.sz. Kft részére. Az 1.sz. Kft, és a 2.sz. Kft 2006. április 28-án kelt szerződésében abban is megállapodott, hogy „a visszavásárlási jogot akkor biztosítja a kölcsönadó-kölcsönbe vevő részére, amennyiben a kölcsönszerződéssel és a vételi jog gyakorlással felmerülő költségét (ügyleti kamat, késedelmi kamat, földhivatal eljárási díja, illeték, ügyvédi költség), a kölcsönbe vevő a kölcsönbe adó részére vállalja megfizetni”.

Rögzíti a tényállásban azt is, hogy az ... külterületi 0150/2 helyrajzi számú ingatlanra a ...-i Földhivatal ... számú határozattal jegyezte be a 2.sz. Kft tulajdonjogát 1/1 tulajdoni hányadban, majd a ... számú határozatával törölte, és jegyezte be az 1.sz. Kft tulajdonjogát 1/1 tulajdoni hányad arányban opciós vétel jogcímén. Az 1.sz. Kft tulajdonjogát a ... számú határozatával törölte, egyben bejegyezte a 4.sz. Kft tulajdoni hányadát 1/1 tulajdoni hányadban vételi jog címén az ingatlan nyilvántartásba. Az ingatlanon a ... számú határozattal keretbiztosítéki jelzálogjog volt bejegyezve 250 millió forint összeg erejéig az 1.sz. Bank Rt. jogosult javára. Az 1.sz. Bank jogosult javára tehát már a 2.sz. Kft tulajdonszerzését megelőzően is fennállt a keretbiztosítéki jelzálogjog.

Az ingatlan tulajdoni lapjának 3. részén az 1.sz. Kft jelzálogjoga az ... számú határozattal feltüntetésre került, illetőleg ugyanezen határozattal került feltüntetésre az 1.sz. Kft vételi jogosultsága. 2006. december 21. napján a ... számú határozattal az APEH ... Regionális Illetékfőosztálya javára 37 millió forint és járulékai erejéig jelzálogjog jogosultság lett az ingatlan nyilvántartásba bejegyezve.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal ... Regionális Igazgatóság a ... napján kelt ... iktatószámú határozatában az 1.sz. Kft 2006. harmadik negyedévére általános forgalmi adónemre vonatkozóan lefolytatott kiutalás előtti ellenőrzés megállapításai alapján hozott határozatában jogosulatlan visszaigénylésként 8 millió 3 ezer forintot, míg adóhiányként 99 millió 837 ezer forintot állapított meg, azaz összesen 108 millió forint adókülönbözetet az 1.sz. Kft terhére.

Ugyancsak az 1.sz. Kft-t érintette az APEH ... Regionális Igazgatóság ... iktatószámú határozata, amely az APEH Központi Hivatala ... számú határozatával ... napján hagyott helyben. Ebben a határozatában az adóhatóság az 1.sz. Kft-nek a 2.sz. Kft által kibocsátott ...helyrajzi számú telek és felépítmény, valamint a hűtőházban lévő mély-fagyasztó és hűtőtechnológiai berendezés értékesítéséről szóló 500 millió forint + 100 millió forint Áfa összeg ... számú számlára alapított adólevonási jogát minősítette jogszerűtlennek. Az adóhatóság így, az adózó terhére általános forgalmi adó adónemben 100 millió forint adókülönbözetet állapított meg, melyből 99 millió 245 ezer forint jogosulatlan visszaigénylésnek, 747 000 forintot pedig adóhiánynak minősített. Ezt a határozatot hagyta helyben a másodfokú adóhatóság.

Az ítélet 8. oldal 2. bekezdését kiegészíti azzal, hogy a 2.sz. bank által megnyitott számlanyitási szerződés 4. pontja tartalmazta azt, hogy „az ügyfél egyetért azzal, hogy a bank által engedélyezett kerettúllépés esetén a kölcsönszerződés a bank üzletszabályzatában, az általános hitelnnyújtási feltételeiben és kondíciós jegyzékében foglaltak szerinti tartalommal jön létre”.

Az ítélet tényállásának 8. oldal 3. bekezdését akként pontosítja, hogy az 1.sz. Kft. ... számlaszámú bankszámlájának terhelési oldalán 450 millió forint vételár rész került megterhelésre a ... számla alapján 2006. július 19-én, továbbá a ... számlaszámú bankszámla terhelési oldalán egy újabb, 150 millió forintos kölcsön a 2.sz. Kft részére egy 2006. július 19-i kölcsönszerződés alapján. Az 1.sz. Kft. ... számú bankszámla jóváírási oldalán kétszer 300 millió forint jóváírásra került, 2006. július 19-én a 2.sz. Kft részére történt értékesítése miatt, valamint ugyanezen számla terhelési oldalán 450 millió forint került átvezetésre 2006. július 20-án a ... számú számla azonos összegben történt jóváírása mellett. A 2.sz. Kft. bankszámlájának jóváírási oldalán a 150 millió forintos újabb kölcsön és a 450 millió forintos vételár rész jelent meg, míg a terhelési oldalán a két jóváírással azonosan és együttesen, 600 millió forint a 4.sz. Kft részére alaptőke emelés címén juttatott összeg. A 4.sz. Kft bankszámláján egy összegben megterhelésre került még 600 millió forint a 4.sz. Kft alaptőke emeléseként, amely átvezetés sztornózása miatt jóvá is lett írva a számlán. A 4.sz. Kft bankszámláján az utóbbi tételek fordítottan jelentek meg, mint a 4.sz. Kft esetében, amelyeken túl a jóváírási oldalon a 150 millió forint és a 450 millió forint alaptőke emelés, míg a terhelési oldalon az 1.sz. Kft. részére átvezetett kétszer 300 millió forintos vételár jelent meg.

Mindezt a ...-i Körzeti Földhivatal ... hrsz. tulajdoni lap másolata, a ... Megyei Illetékhivatal ...-én kelt tájékoztatása a hivatkozott ingatlan adásvételi, és bankszámla szerződések, valamint APEH határozatok alapján lehetett megállapítani.

Az így kiegészített tényállás már megalapozott, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a helyesbített, kiegészített tényállás alapján bírálta felül. (Be. 352.§ (2) bekezdés)

5.

Az ítélet tábla elfogadta az elsőfokú bíróság mérlegeléssel megállapított azon ténymegállapítását, hogy valós jogügylet zajlott le a három cég között, ami mindhárom cégre nézve jelentős adó és illetékfizetési kötelezettséggel is járt. Az ítélet tábla az elsőfokú

bíróság indokolását is elfogadta abban, hogy ebből következően a vád tárgyává tett tényállás a, b, d) és e) pontjaiban nem valósult meg bűncselekmény.

A vád alapvetően az üggyel kapcsolatos adóhatósági határozatok azon álláspontján alapult, hogy az ingatlannal kapcsolatos jogügylet a vádlottak által képviselt gazdasági társaságok között nem valós, annak valós célja az illetékfizetési kötelezettség jogellenes csökkentése, és jogosulatlan áfa visszaigénylés, illetve áfa fizetési kötelezettség csökkentése.

Összességében az adóhatóság az 1.sz. Kft tulajdonszerzését színleltnek minősítette, aminek az volt a célja, hogy adó visszaigénylésnek a tárgyi feltételeit, azok dokumentumait megteremtsék. A színleltség alátámasztására rögzítette, hogy valójában eredetileg III.rendű vádlott nevenem rendelkezett 800 000 euróval, a PSZÁF is arra a következtetésre jutott, hogy vélhetően illetékfizetési kötelezettség megkerülése, Áfa visszaigénylés és törzstőke igazolására szolgált az ügylet. Nem volt racionális a kockázatvállalás a 4.sz. Kft részéről, hiszen úgy vásárolta meg nettó 500 millió forintért a hűtőházat, hogy az 1.sz. Bank Rt-től felvett kölcsön esetleges vissza nem fizetése esetén elveszítheti akár az ingatlan vételárának a felét is abban az esetben, ha ezt a korábbi kötelezettek nem teljesítik. A vételárat ugyanis a 4.sz. Kft 2006. 07. 19-én egyenlítette ki teljes mértékben, az ingatlanon fennállott jelzálogjog törlésére azonban csak 2006. 08. 28-án került sor, azaz a teljes vételár kifizetése után 40 nappal, ami ellent mond a gazdasági racionalitásnak.

A 'színleltség' alátámasztására rögzítette azt is, hogy III.rendű vádlott neve az 1.sz. Kft képviseletében akként nyilatkozott, hogy miután megvásárolta a hűtőházat, azt továbbra is a régi tulajdonosa, a 2.sz. Kft működtette és gyakorolta a tulajdonosi jogokat.

Az adóhatóság az Art. 1. § (7) bekezdésére is utalt, mely szerint jogában áll az, hogy a szerződéseket valódi tartalmuk szerint vizsgálja, értékelje, minősítse. Rögzítette az adóhatóság, hogy nem elfogadható az a banki gyakorlat, hogy a pénzintézet úgy tesz ígérvényt több száz millió forintos folyószámla hitel nyújtására, hogy a kérelmező még nem is ügyfele a banknak, korábban semmilyen kapcsolat nem volt a bank és a leendő ügyfél között, valamint a hitelnyújtásról nem kötnek szerződést, azaz a bank garancia és fedezet nélkül ad forrást egy általa még ismeretlen ügyfél számára. Ehhez kapcsolódóan még azt is rögzítette, hogy nem áll rendelkezésre sem a 2.sz. bank Zrt., sem az adózó részéről olyan hitel vagy kölcsönszerződés, ami igazolná, hogy banki forrás nyújtott fedezetet az ingatlan vételárának kiegyenlítésére. Összességében az adóhatóság álláspontja az volt, hogy az ingatlan adás-vétellel a részt vevő társaságok kizárólagos célja az adójogszabályok kikerülésére, és az általános forgalmi adó jogszerűtlen visszaigénylésére irányult. Az Art. 2. § (1) bekezdése szerint az adójogviszonyokban a jogokat rendeltetésszerűen kell gyakorolni. Az adótörvények alkalmazásában nem minősül rendeltetésszerű joggyakorlásnak az olyan szerződés vagy más jogügylet, amelynek célja az adótörvényben foglalt rendelkezések megkerülése. Az Art. 1. § (7) bekezdés, 2. § (1) bekezdése alapján tehát azt állapította meg, hogy az ügylet célja általános forgalmi adó levonásában, visszaigénylésében megtestesülő adóelőny elérése volt, amely a rendeltetésszerű joggyakorlással összeegyeztethetetlen.

Az adóhatóság azt állapította meg, hogy a hűtőház adásvételéhez kapcsolódó 600 millió forint körbe mozgott három társaság között oly módon, hogy a három társaság egyike sem

rendelkezett 600 millió forint összeggel, számláikon csupán az oda-vissza utalt összegek jelentek meg, amelyek azt a célt szolgálták, hogy a többszörös ingatlan adás-vétel és ennek következményeként az adó visszaigénylést alapapírozzák. (APEH Központi Hivatala ... iktatószámú határozatával az APEH ... Regionális Igazgatóság által hozott ... számú határozatát hagyta helyben.)

Az adóhatóság az akkor hatályos 1994. évi LXXIV. törvény (áfa törvény) 35. § (1) bekezdésére hivatkozott, mely szerint adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum birtokában gyakorolható, és ilyen dokumentum a 35. § (1) bekezdés a) pontja szerint az adóalany nevére kiállított számla is. A formai és tartalmi feltételeknek együttesen megfelelő számla kiállítása jelen esetben nem történt, tehát az 1.sz.Kft nevében kibocsátott számlák nem minősülnek hitelt érdemlő dokumentumoknak.

Az adóhatóság határozatának indokolása azt is rögzítette, hogy az 1.sz. Bank javára fennállott keretbiztosítéki jelzálogjog ellenére sem az 1.sz. Kft, sem a 4.sz. Kft tulajdonába kerülésekor nem kért senki előzetes hozzájárulást a banktól.

Az adóhatóság arra is utal, hogy ugyanazon jogügyletnek eltérő megítéléséről van szó, ugyanis az illetékfizetéssel kapcsolatos eljárásokból nem vonható le az a következtetés, hogy az adóhatóság ugyanazon jogügyletet eltérően ítélte meg. Visszterhes vagyonátruházási illeték megállapítása és kiszabása kapcsán eljáró illetékhivatalnak ugyanis nem hatásköre, hogy a földhivatal által befogadott, érkeztetett, majd jogerősen bejegyzett ingatlan adás-vétel alapját képező szerződéseket, számlákat adójogi szempontból minősítse, hanem a kérdéses ingatlan valós piaci értéke alapján meghatározza az illeték alapját és a fizetendő illeték összegét. Az a körülmény pedig, hogy idő közben az illetékhivatal az adóhatóságba integrálódott, a jogügylet megítélése kapcsán közömbös.

Az adóhatósági határozatokból az is megállapítható, hogy az ingatlan és ingó adás-vételi szerződéseket azért minősítette színlelet szerződésnek az adóhatóság, mert az 3.sz. romániai nemzetközi megkeresés adatai szerint székhelyén nem végez gazdasági tevékenységet, ugyanezen társaság nem tudott az euró kölcsön folyósításával kapcsolatosan banki bizonylatot, sem pedig forintra történő átváltási bizonylatot bemutatni, és pusztán a kölcsönszerződést, illetőleg annak hiteles fordítását önmagában nem tartotta elfogadhatónak.

Gyanúsnak értékelte, hogy három társaság mindegyike egy napon kötött bankszámlát a 2.sz. bank Zrt-nél, ami azt valószínűsíti, hogy három társaság csak azért nyitotta a bankszámlát, hogy a valóságban nem létező 600 000 000 forintot bankon belül körbemozgathassák és átutalási bizonylatokkal alapapírozzák.

Jelen ügyben a bíróság nem az adóhatóság határozatainak jogszerűségét vizsgálta felül, de a közigazgatási hatóság álláspontjának, határozatainak részletes ismertetésére azért volt szükség, mert a büntető és közigazgatási eljárás bizonyítékai részben átfedik egymást, illetve ezen határozatokból is lehet következtetést levonni arra, hogy történt-e tévedésbe ejtés, megtévesztés a vádlottak részéről.

A vádhatóság fellebbezése is részben azt kifogásolja, hogy az adóhatóság határozataiban is ismertetett bizonyítékokat nem vagy nem megfelelő mélységben értékelte az első fokú bíróság.

A tényállás megállapítása illetve az elsőfokú bíróság mérlegelése okszerűségének ellenőrzése körében még azt is rögzíti az ítélet, hogy a fellebbviteli főügyészség helyesen hivatkozott arra, hogy a bíróság kompetenciájába valójában nem tartozik az, hogy a az ügyészi vádemelésre milyen okból került sor. A fellebbviteli főügyészség erre tekintettel indítványozta az ítélet 15. oldal 1. bekezdésének 2. mondatában írtak mellőzését, így a vádra történő utalást, hogy eredetileg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség B.2527/2007/16. számú határozatával a nyomozás megszüntetéséről határozott a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján, mert a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény. Ez a fellebbviteli főügyészi álláspont helyes függetlenül attól, hogy a nyomozást megszüntető határozat indokolásával a bíróság, így az ítélet is egyetért. Helyesen utalt a megyei főügyészség az eljárást megszüntető határozatban arra, hogy a bűncselekmény megvalósulását kérdésessé teszik a következő körülmények:

A PSZÁF vizsgálata azt állapította meg, hogy a 2.sz. bank Rt-nél történt napon belüli átutalások egy napon belül nyújtott, vagy visszafizetett folyószámla hitelre vonatkoztak, nem pedig úgynevezett klíring körön belüli átutalásokra. A PSZÁF szerint alkalmasak ezek az átutalások valós gazdasági tartalom nélküli jogügyletek teljesülésének igazolására. Vélelmezte a PSZÁF azt is, hogy a feljelentésében megjelölt bűncselekmények elkövetésére irányulhatott ez a magatartás. A PSZÁF ezen állásfoglalása önmagában nem elegendő a bűncselekmény bizonyításához, mert az adózó képviselőjének nyilatkozatai és az okiratok ennek ellent mondanak. Nem cáfolja meg kellően ez az állásfoglalást azt, hogy a gazdasági események valósak is lehettek. III.rendű vádlott neve az 1.sz. Kft által a 2.sz. Kft-nek nyújtott 150 000 000 forintos kölcsön kapcsán bemutatta az 3.sz. romániai céggel kötött 800 000 euróról szóló kölcsönszerződését, valamint ... pénzváltó által tett nyilatkozatot, miszerint III.rendű vádlott kérésére az eurót forintra átváltotta. A tolmács tanúként úgy nyilatkozott a nyomozás során, hogy ő személyesen fordította le az írásba foglalás során .. nyilatkozatát annak jelenlétében. ...-t a nyomozó hatóság nem tudta felkutatni. Az 1.sz. Kft. könyvelésében tagi kölcsönként szerepel a fenti összeg befizetése, illetve kölcsönadása a 2.sz. Kft részére. Tény, hogy a 3.sz. romániai cégnek III.rendű vádlott a tulajdonosa, és a saját cégétől kapott kölcsön az iratok és állítása szerint 800 000 eurót, ami kérdésessé teheti az ügylet valóságát, de nem elegendő a valótlanosság bizonyításához. Ráadásul az adóhatóság eljárásában az adózó fellebbezéséhez becsatolt egy olyan okiratot, amely szerint az említett romániai cég rendelkezett 2 800 000 lei-jel, tehát kölcsönadhatta III.r. vádlottnak a szerződésben megjelölt összeget. A romániai adóhatóság a magyar adóhatóság megkeresésére eljárva a bejelentett címen nem találta meg az említett céget, de ennek a bizonyítás szempontjából azért nincsen jelentősége, mert a céget törvényesen III.rendű vádlott képviseli, így mivel ő Magyarországon él, ezért egy esetleges jogsegély sem vezetne a nyomozás során eredményre. A kölcsön biztosítékait valóban nem jegyeztette be a kölcsönadással egyidejűleg az 1.sz. Kft, ugyanakkor a tulajdonjogot bejegyeztette, illetve az adóhatóság eljárásában arra hivatkozott a kft képviselője, hogy a

szerződő felek közötti bizalmi viszonyra alapozva így próbálták csökkenteni a bejegyzési illetéket.

Összességében megállapítja a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség büntetőeljárás megszüntető határozata, hogy az 1.sz. Kft és a 4.sz. Kft vonatkozásában nem lehet azt eldönteni, hogy az adóbevallásokban valótlan adatokat közöltek volna az adóhatósággal e cégek képviselői és a szándékuk az áfa jogosulatlan visszaigénylésére irányult volna, mert a fentiekben vázolt, egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem lehet azt eldönteni, hogy a számlákban feltüntetett gazdasági események valósak, vagy valótlanok voltak.

Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy ezen ügyészi határozatban rögzített mérlegeléssel azonos álláspontra jutott az első fokon eljáró bíróság is, amely mérlegeléssel az ítéletábra annak nagyvonalúsága mellett is egyetértett.

Szükséges rögzíteni a Be. 10. §-a alapján azt, hogy a büntetőügyekben eljáró hatóságok a tényállást saját maguk tisztázzák, a polgári vagy közigazgatási eljárásban hozott határozat, illetőleg az abban megállapított tényállás a büntető bíróságokat nem köti. A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon mérlegeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

7.

Megállapítható, hogy az ügyben a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete tett feljelentést 2007. március 9. napján, amely feljelentés tartalmát később annak tartalmi és jogi megalapozottsága ellenőrzése nélkül nem lehet bizonyítékként kezelni. Önmagában nem bizonyít semmit a PSZÁF vélelme arra vonatkozóan, hogy a vád tárgyát képező jogügylet milyen bűncselekményeket palástolt, de nyilvánvaló kritikával kellett kezelni a feljelentés szerint a büntető törvénykönyvről szóló „1957. évi IV. törvény” 303 §-ában meghatározott pénzmosás, 310. §-ában meghatározott adócsalás, illetve 276. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás elkövetésére vonatkozó fejtegetését is. Látható tehát, hogy az ügyben készült feljelentés még a Büntető Törvénykönyv jogszabályi helyét sem jelölte meg pontosan, de helytelenül tartalmazza a közokirat-hamisítás paragrafus számát, és már a nyomozás során további alaposabb vizsgálódás nélkül megállapítható volt hogy nyilvánvalóan téves volt a pénzmosás megtörténtével kapcsolatos fejtegetés is.

A másodfokon eljáró ítéletábra elfogadta az I és II. r. vádlottak azon érvelését, hogy jogszerű a megyei bíróság mérlegelési tevékenysége, bár azt néhány ponton szükséges kiegészíteni.

Valójában az a tény, hogy a hitelt nyújtó cégnek III. r. vádlott a képviselője, nem zárja ki, hogy nyújthatott kölcsönt az általa irányított gazdasági társaságtól saját magának, ahogy ezt egyébként a ... szír állampolgár, mint pénzváltó nyilatkozata meg is erősített. A 2.sz. bank átirata alátámasztotta, hogy folyószámla hitel nyújtásához nem volt kötelező külön kölcsönszerződést nyújtani, és a PSZÁF vizsgálata sem tárt fel semmilyen törvényteleniséget, csak javaslatokat fogalmazott meg. Nem tekinthető életszerűtlennek az, hogy egy gazdasági társaság a folyószámla forgalmát nem helyezi át egyik napról a másikra egyik bankból a másikba. Jelen esetben nyilvánvalóan az volt a bank érdeke, hogy

az ügyletben szereplő valamennyi társaság nyisson nála bankszámlát és azon keresztül utalja át a vételárat. A gazdasági élet mind a gazdaság szereplőitől, mind a bankoktól megkövetelik a rugalmasságot, és a piaci szereplők igényeihez való alkalmazkodást. Pusztán életszerűsége hivatkozással bűnösségi vélelmet felállítani nem lehet. Fontos hangsúlyozni, hogy a PSZÁF állásfoglalása szerint sem sértett a bank jogszabályt, így a hitelintézetekről szóló törvény egyetlen paragrafusát sem.

A Ptk. 207. § (6) bekezdése értelmében a színlelt szerződés semmis. A Ptk. 234. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a semmis szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat, és a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség. A bárki alatt mindenkit, így nyilvánvalóan az adóhatóságot is érteni kell, vagyis az adóhatóság a polgári jog általános szabályai szerint is jogosult az adóalany szerződéseit valódi tartamuk szerint minősíteni. Az adóhatóság saját értelmezését hatóságként érvényesítheti az adóügyi jogviszonyban anélkül, hogy annak helyes, vagy téves volta kérdésében a bíróság előzetesen állást foglalt volna. Ez azonban a sajátos alá-és fölé rendeltségen alapuló adói jogviszony következménye, és éppen úgy érvényes az adóalany egyéb nyilatkozatai, mint szerződéseinek tekintetében.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 1. § (7) bekezdés csak arra biztosít jogot az adóhatóságnak, hogy ha a nyilatkozatban kifejezésre jutó akarat, és a tényleges szerződés tartalom egymástól eltér, a jognyilatkozatokat a palástolt ügylet szerint minősítse az adójogviszonyban. Ez azonban nem módosítja, nem is érinti a felek közötti polgári jogi szerződést, és nem befolyásolja a büntető jogi megítélését sem a jogviszonynak. Az adóhatóság tehát adójogi szempontból minősítette színleltnek a szerződést, ami önmagában büntetőjogi felelősséget nem teremt.

A 724/B.1994. AB. határozat az adózás rendjéről szóló korábban hatályos 1990. évi XCI. törvény 1. § (7) bekezdés, valamint a 101. § (1) bekezdés alkotmány ellenességét vizsgálta, azaz az adóhatóságnak a polgári jogi jogviszonyok, szerződések módosításával kapcsolatos adóügyi hatáskörével összefüggésben vizsgálta az adózás rendjéről szóló törvény alkotmányellenességét. Az adózás rendjéről szóló törvény szerint a szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményeket az adóügyi eljárásban valódi tartalmuk szerint kell minősíteni. A szerződési szabadság, amelyet az alkotmány bíróság gyakorlata önálló alkotmányos jognak tekint, abban az általános szabályban érvényesül, amelyet a Ptk. 200. § (1) bekezdése határoz meg. E szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg, a szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akaráttal eltérhetnek. A felek szerződési akarata tehát az alkotmányosan is garantált szerződési szabadságnak fontos eleme. A hivatkozott adóügyi rendelkezés azonban nem biztosít az adóhatóságnak jogosultságot arra, hogy a szerződő felek szerződési autonómiájával beavatkozzon. Az adóügyi és a polgárjogi jogviszony ugyanis egymástól elválnak és az adóhatóság megállapítása nem hat ki a felek polgári jogi jogviszonyára, és még kevésbé a büntetőjogi jogviszonyra.

Az alkotmány bíróság határozata szerint az adóhatóság minősítése kizárólag adóügyi szempontból releváns, és az a közjogi jogviszonyban nem álló harmadik személyre, személyekre kihatással nincs. Tehát az adóhatóság értékelése a szerződő felek közötti

polgári jogi jogviszony szempontjából közömbös. A hivatkozott adóeljárási szabály az adóhatóságnak nem ad felhatalmazást arra, hogy az alá-és fölé rendeltség közigazgatási jogi elemeit a magán autonómiába tartozó jogviszonyok beemelje. Az kétségtelen, hogy egy érvénytelen szerződésnek, vagy más jogügyletnek az adózás szempontjából annyiban van jelentősége, amennyiben annak gazdasági eredménye kimutatható. Ez konform a Ptk. 207. § (4) bekezdésében meghatározott általános jogügyleti szabállyal. A szerződés (jogügylet) megjelenése, a nyilatkozatban kifejeződő akarat, és a valóságos szerződéstartalom eltérése esetén az adóügyi jogviszonyt is a palástolt ügylet szerint kell elbírálni, ha csak az érvénytelen, vagy semmis - színlelt szerződésnek önállóan kimutatható gazdasági eredménye nincs. Az adóhatóság többletjogosultsága kizárólag az adóügyi jogviszony sajátosságaiból ered, az adóhatóság ugyanis saját értelmezését hatóságként érvényesítheti az adóügyi jogviszonyban. A támadott törvényi rendelkezés tehát csak arra biztosít jogot az adóhatóságnak, hogy ha a nyilatkozatban kifejezésre jutó akart és a tényleges szerződés tartalom egymástól eltér, a jognyilatkozatokat a palástolt ügylet szerint minősítse. Ez azonban nem módosítja, nem is érinti a felek közötti polgárjogi szerződést, hanem csak a jognyilatkozat adóügyi minőségét határozza meg. Arra sem biztosít lehetőséget az adóhatóságnak, hogy ugyanazon jogügyletet többféleképpen is értelmezzen adójogi szempontból.

A gazdasági esemény mögött a vád álláspontja szerint valós pénzügyi teljesítés nem volt, az nem tekinthető szabályszerű bizonylatokkal alátámasztott ügyletnek, az az adóhatóság tévedésbe ejtését szolgálta. Az ingatlan átruházása fiktív módon történt, azaz tényleges pénzmozgás nélkül, nem valós pénzügyi teljesítést tartalmazó ügyletek révén valósult meg. Abból következően, hogy az ügyletek mögött valós pénzmozgás nincs, azt is tudták, hogy az általuk képviselt gazdasági társaságok könyveléseiben, illetve adóbevallásaiba beállítva az ingatlanhoz kapcsolódó beszerzés és értékesítés után jogosulatlanul fognak általános forgalmi adót levonni, illetőleg visszaigényelni. Azt is tartalmazza a vád, hogy a három gazdasági társaság a folyószámlán tényleges pénzüsszeggel nem rendelkezett, kölcsönt, hitelt nem vett fel, a 2.sz. zbank Rt-től és külső átutalás sem érkezett a folyószámláikra, ezért az egymás közti átutalások tényleges pénzmozgás nélkül történtek.

Ezzel ellentétben a büntetőeljárásban felvett bizonyítás egyértelmű megállapításra jutott a tekintetben, hogy a bank részéről napon belüli hitelnyújtás történt, amely forrása lehetett a jogügyletnek.

A PSZÁF által a 2.sz. bank Zrt. vezetőinek küldött levél tartalmazza azt, hogy a PSZÁF megállapítása szerint napon belül nyújtott, majd visszafizetett folyószámlahitel nyújtása történt az ügyben. Összességében a PSZÁF csak körültekintőbb eljárást javasolt a banknak a hasonló ügyletek jövőbeli intézésére. Így azt az álláspontját is kifejtette, hogy hasonló jogügyleteknél szükséges lenne külön írásba foglalt szerződés is.

Ezzel kapcsolatban 2.sz. tanú a PSZÁF Pénzügyi Visszaélések Elleni Főosztály munkatársa, aki jogásként felügyelői munkakörben dolgozik, tanúvallomásában elmondta, hogy valójában amennyiben kölcsönszerződésről van szó, annak írásba foglalása nem kötelező, csupán az előminősítés és a kamat kikötése szükséges, ami nem történt meg. A tanú azt is elmondta, hogy a folyószámla túlhívása a bankoknál nem egyedi jelenség. 2.sz. tanú a bírósági eljárásban is egyértelmű vallomást tett azzal kapcsolatban, hogy „a teljes összeget

a bank adta, ez hitelnyújtás volt”. A tanú arról is nyilatkozott, hogy a felügyelet nem azt állította, hogy az ügyfél a hibás, hanem a bank munkáját találta aggályosnak emiatt a tranzakció miatt.

Szükséges a PSZÁF állásfoglalás azon megállapítását is rögzíteni, hogy a bank nem sértette meg a hitelintézetekről szóló törvény egyetlen paragrafusát sem, így azzal sem, hogy nem volt írásbeli folyószámla szerződés, és azzal sem, hogy a tranzakciókat bankon belül ténylegesen lebonyolította.

A PSZÁF az adóhatósági megkeresésre írt válaszában közölte, hogy a 2.sz. bank Zrt-nél célvizsgálatot tartottak, s megállapították, hogy az ellenőrzés részére nyújtott banki válasszal ellentétben a „klíring körön belüli átutalására nem technikai okokból került sor, azaz, már előre látható és biztosan megérkező pénzüsszeg megelőlegezésére vonatkozott, hanem napon belül nyújtott, majd visszafizetett folyószámla hitel nyújtása történt”. Mindebből az következik, hogy a PSZÁF is folyószámla hitel nyújtásnak minősítette a tranzakciót.

A Vám- és Pénzügyőrség Regionális Nyomozó Hivatalának a 2.sz. bank Zrt. által nyújtott 2009. február 23. napi tájékoztatásból is megállapítható, hogy a napon belüli kerettúllépés engedélyezése történt a vád tárgyává tett ügyletnél, azaz egy napon belüli hitelnyújtás történt. Az ilyen napon belüli kerettúllépések a bank üzem működésének a részei. Az ilyen típusú kockázatokat a bankok úgynevezett settlement-limitek beállításával, illetve az egyes ügyletek külön engedélyezésével kezelik. A tájékoztatásból tehát látható, hogy a gyakorlatban is működő, a bankok által engedélyezett, megszokott technikai eljárási mód volt a bank részéről a napon belüli hitelnyújtás.

Ezt erősítette meg még 3.sz. tanú tanúként, aki elmondta, hogy miután kockázat elemzést végeztek mind a három cégnél, engedélyezték a napon belüli hitelnyújtást, mert itt gyakorlatilag napon belüli hitelről van szó.

Szükséges megemlíteni a nyomozás során készült revizori jelentést is, ami ugyancsak azt tartalmazza, hogy a 2.sz. bank 450 000 000 forint hitelt adott az ügylet során.

Valójában a folyószámlahitel nyújtásához nem kötelező kölcsönszerződést, vagy folyószámla hitelszerződést kötni. A bank belső hitelszabályzata szerint bármikor nyújthatott ügyfelei részére folyószámlahitelt, tehát annak ellenére, hogy jelen esetben nem jött létre külön kölcsönszerződés, az nem igazolja azt, hogy nem banki forrásból történt az ingatlan vételárának a kiegyenlítése.

Lérántné Deák Zsuzsanna igazságügyi szakértő banki üzemgazdasági ügyletek, banki ügyletek, fizetési és elszámolási rendszerek szakértője által készített szakértői vélemény, jelen ügyben okirati bizonyítékként vehető figyelembe. Ezen aggálytalan szakvélemény egyértelműen rögzíti, hogy 2008. évet megelőzően, tehát a vád tárgyává tett időszakban, a banki gyakorlatban a vádlottak, illetve a 2.sz. bank által alkalmazott módszer elterjedt volt. Az ügylettel a bank az érvényes jogszabályokat nem sértette. Megjegyzi a bíróság, hogy a szakértőnek ez a megállapítása teljes összhangban van a PSZÁF megállapításával is. Ellentét a szakvélemény és a PSZÁF érvelése között abban van, hogy a felügyelet

megállapítása szerint az ügyletben részt vevő három gazdasági társaság egyike sem rendelkezett valós pénzügyi forrással. Az igazságügyi szakértői vélemény álláspontja azonban az volt, hogy a felügyelet érvelése nem helytálló, mivel a tranzakció lebonyolítása során ezt a forrást a bank biztosította számukra folyószámlahitel formájában. A bank által kiadott igazolások is csak valós pénzügyi tranzakciók teljesítésére adhatók ki és a bank ebben az ügyben nem lett elmarasztalva, felügyeleti intézkedés sem történt. A bíróság ezt az érvelést elfogadta, a bizonyítékok összességével ez teljesen összhangban van. Ennek az is az oka, hogy a szakvélemény rögzíti azt is, hogy 2008. évet megelőzően a bankrendszeren belül ez egy elfogadott banki gyakorlat volt. Több pénzintézetben is előfordult az egy napos hitelezés. Megállapítható, hogy a pénzügyi műveletek virtuálisan, azaz pénzmozgással megtörténtek, a tranzakciók létrejöttéhez a pénz fizikális mozgatása nem szükséges és nem is korszerű. Fejlett bankrendszerekben ez természetes folyamat.

8.

Az ügy megítélésének egyik lényeges kérdésében a büntető bíróság tehát a vádtól eltérően úgy ítélte meg, hogy 2.sz. bank részéről hitelnyújtás történt a bankkal megkötött írásbeli keretszerződés alapján. A forrás így biztosítva volt az ügylet lebonyolításához.

Elfogadta a bíróság azon védői érvelést, mely szerint nem tekinthető életszerűtlennek az, hogy egy gazdasági társaság a folyószámla forgalmát áthelyezi az egyik bankból a másikba. Ahhoz hogy egy cég bankot váltson, nyilvánvalóan nyomós érvek kelljenek, és ilyen lehet az, amennyiben a megkeresett bank, még a folyószámla megnyitása előtt a cég mérlegeit, működését és forgalmát megismerve ajánlatot tesz, úgynevezett indikatív finanszírozásra, ami azt jelenti, hogy amennyiben a folyószámla megnyitásra kerül, úgy nem látja akadályát egyéb hitelfolyósításnak sem. Az adóhatóság által sem vitatottan jelen esetben a bank érdeke nyilvánvalóan az volt, hogy jelen ügyben szereplő valamennyi társaság nála nyisson bankszámlát, és azon keresztül utalja át a vételárat.

Az adóigazgatási eljárással kapcsolatos döntés felülvizsgálatára a büntető bíróságnak nincs hatásköre, de levonhatja azt a következtetést, hogy az ingatlan adás-vétel, illetőleg apportálása kapcsán, az adóhatóság tévedésbe ejtése nem történt meg. Nem történhet tévedésbe ejtés, ha ugyanazon jogügyletet ugyanazon adatok alapján ellentétesen értelmez az adóhatóság, és a kötelezettségek oldalán elfogadja valós jogügyletnek, olyannak, ahol nem ejtette tévedésbe senki, míg másik oldalról színleltnek illetve fiktívnek minősíti.

Az adóhivatal és a vád logikája tehát az 1.sz. Kft és a 4.sz. Kft között létrejött szerződést színleltnek minősíti, míg a 2.sz. Kft és az 1.sz. Kft között létrejött szerződésből adódóan viszont a 2.sz. Kft-től követeli a felszámított általános forgalmi adót. Ezt a 2.sz. Kft ellen foganatosított végrehajtási cselekmények igazolják.

Az eladó cég, a 2.sz. Kft, amely egyben hitelfelvevő és az 1.sz. Kft (hitelezők) között létrejött egy megállapodás, amely szerint az 1.sz. Kft csak akkor engedi vissza a vevőkijelölési jogot a 2.sz. Kft-nek, ha jelen ügylettel kapcsolatos valamennyi költségét az a részére megfizeti. Miután ezt a 2.sz. Kft külön nyilatkozatban vállalta, és ezt követően az

1.sz. Kft 2006. november 2. napján kibocsátott ... sorszámú számla alapján 2006. december 18. napján átutalással meg is fizette a fenti ügyletből adódó költségeket összesen 18.860.400 Ft összegben. Egyébként az erről szóló adóhatósági jegyzőkönyvet, amely vizsgálta a jelen költségek jogosságát, az adóhatóság nem kifogásolta, tehát azt, hogy egy olyan költséget fizetett meg a 2.sz. Kft az 1.sz. Kft-nek, amely egy valós jogügyletből származik.

Az 1.sz. Kft 2006. második negyedév tekintetében 9 261 000 forint visszaigényelhető adót szerepeltetett bevallásában. Ebben az időszakban a tételes áfa analitikában szerepel levonásba helyezett adóként a hűtőház beszerzéséből keletkezett 100 000 000 forint értékű áfa. A 2006. harmadik negyedévben a hűtőház értékesítés időszakában a társaság 8 003 000 forint adót szerepeltetett visszaigényelhető adóként, melyet a revízió nem fogadott el. A hűtőház értékesítéséből származó 500 000 000 millió forint + 100 000 000 forint áfa értékesítést elfogadta az adóhatóság, viszont annak a csökkentésére beállított 108 155 000 forint levonásba helyezett áfát nem ismerte el az adóhatóság, amely a 5.sz. Kft által kibocsátott számla összegéből adódik. Ennél a tételnél is látszik, hogy az áfa fizetéssel kapcsolatosan az adóhatóság a bevallást mindig elfogadta, azzal kapcsolatban sem színeltnek, sem fiktívnek a jogi ügyletet nem tekintette.

Összességében a bíróság tehát elfogadta, hogy az ingatlan értékesítéskor valós jogügyletről volt szó. Tényleges megtörténtét igazolja a földhivatali tulajdonjog bejegyzés, az ahhoz kapcsolódó illetékhivatali illetékkiszabás, illetve az, hogy ezen jogügyleteknél az áfát bevalló, vagyis eladó, illetve a kötelezettség oldalán az adóhatóság is valós ügyletnek minősítette az ügyleteket.

A banki tranzakciókat követően folyósítási utalási költségeket számlázott ki a 2.sz. bank Zrt. is, nyilvánvalóan, mint valós jogügyletkez kapcsolódóan. Maga a pénzügyi szervezetek állami felügyelete sem kezdeményezett eljárást a bank ellen, nem talált jogszabálysértést. Az ügylet valóságát igazolja továbbá az is, hogy a 4.sz. Kft. azaz a későbbiekben a 6.sz. Kft törzstőke emelését a ... Megyei Bíróság, mint cégbíróság a cg.... számú végzésével bejegyezte és a mérleg valótlanosságát, megsértését sem az adóhatóság, sem más hatóság nem állapította meg. A cégnyilvántartás hasonlóan az ingatlan nyilvántartáshoz közhiteles nyilvántartás, amelyben foglalt adatok tartalmát ellenkező bizonyításáig valósnak kell elfogadni. A gazdasági életben megszokott, hogy vannak olyan ügyletek, amelyek részben, vagy egészben idegen forrásból, banki hitelből történik a kiegyenlítés. Az ügylet jogszerűségét nem érinti, hogy kizárólag egy napon belül nyújtott, majd visszafizetett hitelfolyósítás történt. Az ügylet megtörténtét és valós voltát mindezekben túl igazolja az ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott magánokirat az adásvételi szerződésről, az ingatlanra az új tulajdonosok okirattal igazolhatóan fizetik a helyi építményadót és egyéb közterheket, illetőleg nyilvántartásokat.

A 2.sz. Kft egyébként a bevallásban megjelölt fizetési kötelezettségének 25 000 000 forint különbséggel eleget tett.

Az APEH adatai alapján megállapítható, hogy a 2.sz. Kft az ingatlan értékesítést szerepeltette az áfa bevallásában, illetőleg az ehhez kapcsolódó fizetendő adót, amit részben ki is egyenlített korábbi időszakból rendelkezésre álló túlfizetésekből. A társaság az érintett időszakban a költségeivel nagymértékben csökkentette a fizetendő áfa összegét, amely az ingatlan értékesítése miatt 100 000 000 forint lett volna, de a költségek figyelembe vételével a fizetendő áfa összege csak 46 208 000 forint lett. Mindebből tehát megállapítható, hogy az adóhatóság sem tekintette színleltnek, vagy fiktívnek a jogügyletet az ingatlant értékesítő 2.sz. Kft oldaláról.

A jogügyleteknél az eladó 2.sz. Kft, aki egyébként kölcsönbe vevő volt, az okiratok alapján kiállította a 170995 sorszámú számláját az 1. sz. Kft felé, melyben szerepeltette az általános forgalmi adó törvényben előírt mértékét és 2006. 07. 20-án, mint havi bevalló benyújtotta 0665/650/651/310/320. számú nyomtatványát, melyben szerepeltette a befizetendő adó mértékét az áfa törvény 48. § (2) bekezdése alapján, mely szerint az adó előjele pozitív, annak befizetése kötelező. Ugyanezen jogügylet alapján az 1.sz. Kft 2006. 07. 20-án, mint negyedéves bevalló bevallásában az áfa törvény 48. § (3) bekezdés b) pontja alapján, mely szerint az adóelőjele negatív, így adó visszaigénylése keletkezett, szerepeltette a visszaigénylés tényét. Ezt követően, miután az 1.sz. Kft értékesítette a vételi jog alapján megszerzett ingatlant, a 4.sz. Kft javára, az 1.sz. Kft a következő negyedéves bevallása alapján szintén befizetendő oldalon szerepeltette az ingatlan értékesítéséből meglévő adó befizetését, amelyhez kapcsolódóan más, a büntetőeljárásban megállapítható módon jogszerűtlen visszaigénylést is feltüntetett. Ennek a visszaigénylésnek és elszámolásnak a jogszerűségéhez az I., II. r. vádlottnak nem volt köze, arra adat a büntetőeljárásban nem merült fel, hogy ők erről tudtak volna. A 4.sz. Kft tekintettel a szerződéses okiratokra, mint vevő, valamint a számlán szereplő adó összegére a 2006. október 20-ai bevallásában szintén visszaigényelendő adóként szerepeltette a ráhárított adó mértékét az áfa törvény 48. § (3) bekezdés b) pontja alapján. A 2.sz. Kft bevallásában eredő kötelezettségét bevallotta, de a bevallását megelőző időszakra vonatkozóan más egyéb ügyletből már volt korábban elbírált és jogszerűen megállapított adó visszaigénylése. Ezt az adó visszaigénylést az adóhivatal a 2006. augusztus 31-én kelt ... iktatószámú végzésével átvezette annak az adónak a megfizetésére, amely az 1.sz. Kft által megkötött kölcsönszerződésből eredő vételi jog lehívására vonatkozó számlának a kiállításából képződött. Mindebből pedig az következik, hogy amikor a gazdálkodó szervezetek az értékesítésből és a vásárlásra vonatkozó adómegfizetési kötelezettségük keletkezett, úgy akkor az adó megfizetésére kötelezi az adóhatóság, ilyenkor a szerződések nem fiktívek, míg adó visszaigénylés esetén az adó visszaigénylést megelőzően a hatóságok fiktivitásra hivatkozva azt megtagadják. Ez nincs összhangban az Art. 130. §-ával, mely szerint „az adókötelezettséget érintő jogviszony (szerződés, ügylet) alanyainak ellenőrzései során ugyanazon jogviszonyt az adóhatóság nem minősítheti adózónként eltérően a jogviszony egyik alanyánál tett megállapításait hivatalból köteles figyelembe venni a jogviszony másik alanyának ellenőrzései során”. Ha eltérően értékeli, az kétséges teszi azt, hogy tévedésbe ejtette-e az adózó a jogügylet valós természetét illetően.

Nem lehet a szerződés érvénytelenségére és törvénytelenységére hivatkozni, abból kifolyólag, hogy az 1.sz. Kft képviselője úgy nyilatkozott, hogy az általa megvett és értékesített ingatlant a régi tulajdonos használta és az szedte az ingatlan hasznait, ugyanis

2006. június 19. napján kapta az 1.sz. Kft, majd ugyanezen napon adta birtokba a szerződés tárgyát képező ingatlant. Ebből következőleg a III.rendű vádlott az 1.sz. Kft képviselője nem válaszolhatott mást az adóhatóság előtt 2006. november 17-én, mint azt, hogy a régi tulajdonos használta az ingatlant.

Az ingatlanon fennálló keretbiztosítéki jelzálog az 1.sz. Bank Rt. javára nem igazolja az ügylet fiktívtségét, ugyanis az 1.sz. Bank Rt. minden egyes értékesítés során új keretbiztosítéki jelzálogszerződést kötött az új tulajdonosokkal. A vádlottak állítása szerint az Inter 1.sz. Rt-nek tudomása is volt az ügyletről, hiszen a bank is ajánlatot tett a pénzügyi tranzakció lebonyolítására. Az adóhatóság nyilvánvalóan értesítést kapott a földhivaltaltól, az ingatlan értékesítéséről, a szerződés ellen semmilyen lépést nem tett, az új tulajdonossal, a 4.sz. Kft-vel is megkötötte az újbóli keretbiztosítéki jelzálogszerződést.

Kétségtelenül megállapítható, hogy az 1.sz. Bank Rt az ingatlan értékesítéséhez nem járult hozzá, ezzel kapcsolatban a hozzájárulását a felek nem kérték ki, holott a bank javára 250 millió forint erejéig keretbiztosítéki jelzálogjog terhelte az ingatlant. A 2006. 07. 12. napján kelt, ingatlan adás-vételi szerződés III/3. pontja, az elidegenítési és terhelési tilalom körében valóban rögzítette azt, hogy : „eladó, kötelezettséget vállal arra, hogy a jelzálog jogosult a vevő javára - a jelen jogügylet tárgyát képező ingatlan vonatkozásában - történő tulajdonjog bejegyzéséhez szükséges jóváhagyó nyilatkozatát a jelen szerződés keltétől számított 45 napon belül beszerzi azzal, hogy a fenti jóváhagyó nyilatkozat egyben a jelen szerződés hatályosságának is feltétele.” Ezen jóváhagyó nyilatkozat szükségességéről való állásfoglalás egy másik eljárás a földhivatali eljárás keretében kellett, és nyilvánvalóan volt is vizsgálva, mely eljárás eredményeként a tulajdon átszállást az 1.sz. Kft., majd a 4.sz. Kft. javára jogerősen bejegyezték. Ezen határozatot az összes érdekelt megkapta, így az 1.sz. Bank Nyrt. is, de eljárást a határozat megtámadására senki nem kezdeményezett. A földhivatali eljárás eredménye tehát az volt, hogy az ingatlan adás-vétel a valóságban megtörtént, ami tényt igazol a közhitelű ingatlan nyilvántartás is.

Nyomozási iratok 1807. oldalán rögzített jelentésben megállapítható, hogy az 1.sz. Bank 2004. február 6. napja óta vezetett számlát a 2.sz. Kft-nek, illetőleg 2006. január 9. napjától kezdődően a 4.sz. Kft számára. A bank 2004. február 6-a óta állt hitelkapcsolatban a 4.sz. Kft-vel. A cég részére 2004. decemberében folyósítottak 695 000 euró összegű kölcsönt, amely kölcsön 2006. október 25-én teljes egészében visszafizetésre került. Megállapítható tehát, hogy az 1.sz. Bank nem csak a 2.sz. Kft-vel, hanem a 4.sz. kft-vel is kapcsolatban volt már évek óta.

Az ingatlan tulajdoni lap másolata még 2008. 09. 11. napjával is tulajdonosként a 6.sz. Kft-t jelöli meg, vétel jogcímén 2006. 07. 20. bejegyzéssel, aki az 1.sz. Kft-től vásárolta az ingatlant. (Valójában a 4.sz. Kft neve változott 6.sz. Kft-re.) Megjegyzi a bíróság, hogy az ingatlanforgalmi szakértői véleményből megállapítható, hogy az apagyi ingatlan forgalmi értékeként az adásvételi szerződésben megjelölt ár reálisan elfogadható.

A Fonker '67 Korlátolt Felelősségű Társaság készített 2006. február 6. napján ingatlan értékbecslési szakvéleményt az ... helyrajzi számú gazdasági épület és udvar ingatlanról. A szakvélemény elkészíttetése megelőzte az ingatlan adás-vételét. A szakvélemény az ingatlan értékét 687 300 000 forintban határozta meg, míg az ingatlan megszabadulási

értékét ezen összeg 75 %-ban, 515 475 000 forintban rögzítette Jaskó Róbert ingatlan értékbecslő nevével ellenjegyezve.

Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy nem lehet bűncselekmény megtörténte következtetni abból sem, hogy a jogügylet eredményeként nem kellett e 2.sz. Kft-nek ún emelt összegű 'büntető' illetéket fizetnie.

2004. október 29. napján a 2.sz. Kft, valamint a 7.sz. Kft között létrejött adás-vételi szerződés értelmében az ingatlan 437 500 000 forint értékben került értékesítésre. Az akkor körzetileg illeték ... Megyei Illetékhivatal a 2.sz. Kft részére 8 750 000 forint értékben visszterhes vagyonszerzés utáni illetékfizetési kötelezettséget állapított meg. A 2.sz. Kft az illetékhivatali eljárás során nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy ingatlan forgalmazási céllal vásárolta meg a hűtőházat, ezért az ingatlanforgalmi értéke után 437 500 000 forintnak csak a 2 %-a került kiszabásra a szokásos 10 % helyett. Ennek feltétele az volt, hogy 2006. november 29. napjáig a megszerzett ingatlant tovább kell értékesíteni, egyébként a fizetendő és a fizetési meghagyással megállapított illeték különbözetének kétszeresét kell pótlólag megfizetni. A 2 %-os illeték összege 8 750 000 forint volt, az egyébként fizetendő összeg az ingatlan értékének a 10 %-a, azaz 43 750 000 forint lett volna. A két összeg közötti különbség, tehát a 43 750 000 forint csökkentve a 8 750 000 forinttal, összesen 35 000 000 forint. Ennek kétszerese 70 000 000 forint, arra az esetre, ha nem sikerül értékesíteni az ingatlant 2 éven belül. Ebből is látszik, hogy valójában illetékcsökkenési szándékot csalás szándékként rögzíteni nem lehet, hiszen az egyetlen ésszerű magatartás a 2.sz. Kft részéről az ingatlan értékesítése volt.

Az 1.sz. Kft esetében ugyanez történt. A 300 000 000 forintos forgalmi érték után 2 %-kal számolva 6 millió forint illetéket szabtak ki, míg a 4.sz. Kft. esetében pedig 10 %-kal számolt az illetékhivatal, mert sem az adás-vételi szerződésből, sem pedig az egyéb nyilatkozatból nem derült ki az, hogy főtevékenységként ingatlan forgalmazásával foglalkozna, vagyis az általános 10%-os illetékkulcsot alkalmazta. Az ingatlan tovább értékesítésének célja lehet 2 éven belül az is, hogy elkerülje az ingatlanforgalmazással foglalkozó vevő, az emelt összegű illeték megfizetését. Ez önmagában véve nem törvényellenes, hanem a jogszabálynak megfelelő, a jogszabály által felállított követelménynek megfelelő ésszerű magatartás.

Az ingatlan többszöri értékesítése kapcsán kiszabott többszöri illeték egyébként jóval meghaladja a normál esetben fizetendő 35 000 000 forintos illetéket, így az illetékfizetés kapcsán abból visszakövetkeztetni az ügylet fiktívtségére nem lehet.

Az 1.sz. Kft-t az illetékhivatal egyébként 6 000 000 forint, míg a 4.sz. Kft-t 30 000 000 forint megfizetésére kötelezte, ami összesen 36 000 000 forint. Ez az összeg valójában 1 000 000 forinttal több, mint az a 35 000 000 forint, amit a 2.sz. Kft-nek fizetnie kellett volna az ingatlan forgalmi értéke után abban az esetben, ha azt nem továbbértékesítési céllal vásárolja.

Megállapítható, hogy az ügyben tárgyalás anyagává lett téve és értékelésre került a ... Megyei Illetékhivatal 2006. szeptember 4. napján kelt igazolása a 2.sz. Kft-nek címezve, melyben a ... Megyei Önkormányzat főjegyzője megbízásából a hivatalvezető igazolja, hogy az ... helyrajzi számú ingatlan értékesítését és tulajdonos változást igazoló ... számú földhivatali határozat alapján a 2.sz. Kft, mint ingatlanforgalmazó gazdasági társaság az általa vállalt kötelezettségének 2 éves határidőn belül eleget tett, illetékügye lezárásra került. Mindebből is következik, hogy az illeték kapcsán fel sem merült bűncselekmény gyanúja az illetékhivatal részéről.

Az illetéktörvény 2006-ban hatályos 23/A. § (1) bekezdése, (7) bekezdése, valamint a 19. § (1) bekezdés, illetve a 21. § (1) bekezdés összevetéséből az a jogértelmezés következik, hogy az illetéktörvény azt feltételezi, hogy az ingatlan forgalmazással foglalkozó kettő éven belül eladja, sőt kötelezettsége is eladni az ingatlant, mert különben büntető illetékkel sújtja, amennyiben ezt nem tudja megtenni.

A 2.sz. bank 2006. december 23. napján a hatóságoknak adott tájékoztatásában kifejtette azt az álláspontját, hogy az általa lebonyolított ügylet sem részleteiben, sem elemeiben nem sért fennálló jogszabályt, és ezt az álláspontját a PSZÁF vizsgálata sem tudta megcáfolni. Szükséges rögzíteni, hogy a 2.sz. bank által felszámított cégenkénti 1 500 000 forintos díjat a 2.sz. Kft és a 4.sz. Kft is kifizette a 2.sz. bank tájékoztató levele szerint.

Abból sem lehet az ügy fiktívtségére következtetni, hogy a vételárat a 4.sz. Kft 2006. 07. 19-én egyenlítette ki teljes mértékben, az ingatlanon fennállott jelzálogjog törlésére azonban csak 2006. 08. 28-án került sor, azaz a teljes vételár kifizetése után 40 nappal. Az ügyletben részt vevők között fennállott bizalom utólag is igazolható. A jelzálogjog törlésre került.

Azt is szükséges rögzíteni, hogy a 2.sz. Kft valójában rendelkezett egy 600 000 000 forintos ingatlannal. A 2.sz. Kft-nek volt egy 150 000 000 forintos adóssága az 1.sz. Kft irányába. A 2.sz. Kft tőkeemelést akart létrehozni a 4.sz. kft-ben. A 2. sz. Kft ezt nem apport útján tette, hanem a bank segítségével történt az elszámolás. Nem helytálló az a kijelentés, hogy egyik gazdasági társaságnak sem volt tőkéje az ügyletet megelőzően, hiszen a 2.sz. Kft a 600 000 000 forintos ingatlannal rendelkezett, és végeredményben ilyen értékben akart tőkeemelést végrehajtani a 4.sz. kft-ben, ami meg is történt az ügylet végére. A 4.sz. Kft törzstőke emelését a ... Bíróság, mint cégbíróság a ... számú 2006. 09. 06-án kelt végzésével jegyezte be.

9.

A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság törvényesen mentette fel bizonyítottság hiányában az I. és II. r. vádlottakat, ugyanakkor a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a megyei bíróság a III. és IV. r vádlottak bűnösségére az ítélet 3. tényállási pontjában rögzített cselekményre nézve. A bűncselekmény minősítése azonban pontosításra szorult az 1/ 2006 Büntető Jogegységi Határozat alapján kialakult bíró gyakorlatnak megfelelően.

Az 1/2006.BJE határozat a csalás és adócsalás bűncselekmény megvalósulásáról fiktív bizonylatok, számlák felhasználása esetén egyértelmű abban és ebben következetes a bírói gyakorlat is, hogy abban az esetben, ha az adóalany fiktív bizonylatok felhasználásával történő adóelszámolása a törvény szabályai szerint fizetendő általános forgalmi adó összegének csökkentésén túlmenően jogszerűtlen adó visszatérítési igényt is eredményez, függetlenül a visszatérítés módjától az elkövető terhére adócsalás bűncselekményével valóságos alaki halmazatban a visszaigényelt adó összegére, mint kárra megvalósult csalás bűncselekményét kell megállapítani. Az alaki halmazatban álló cselekmények eltérő jogi tárgyakat, az adóbevételhez fűződő érdeket, illetőleg vagyoni viszonyokat sértenek, a való csalással amint a csalás törvényi tényállását tekintve a tényállásszerű eredmény különbözősége folytán a speciális törvényi tényállás elsőbbségének elve sem érvényesülhet, ezért az alaki halmazat valóságos. Mindezek alapján III. r. vádlott, mint tettes az áfa adónemben fennálló adókötelezettségének megszűnés erejéig az eltitkolt adóösszeg, mint elkövetési érték szerint minősülő adócsalás, továbbá a fiktív bizonylatok felhasználásával a visszaigényelt, vagy beszámított adó összegre nézve pedig csalást valósított meg. IV. r. vádlott, mint bűnsegéd cselekménye ehhez a minősítéshez igazodik.

10.

A megállapított tényállás mellett az ügyészi súlyosításra irányuló fellebbezés megalapozott. A III. r. vádlott több mint 100 millió forinttal próbálta megrövidíteni az állami költségvetést. Cselekménye kísérleti szakban maradt, de ún. befejezett kísérlet történt, hiszen csak az adóhatósági ellenőrzés során derült ki a vádlott tévedésbe ejtési szándéka. Mindez azt is jelenti, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradása nem nyomatékos enyhítő körülmény.

Ugyancsak mérsékelten lehet figyelembe venni a III. r. vádlott javára azt, hogy a sportsikerei miatt a fiatalok számára is példamutató életmódot folytat, hiszen éppen ez az a körülmény amely fokozottan megkövetelné a törvény és jogkövető magatartást tőle. Az elkövetési értékre figyelemmel az ítéletábra mellőzte a szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó ítéleti rendelkezést, és III. r. vádlottat a Btk. 53-55. §-ai alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetéssel arányos időtartamban eltiltotta a közügyek gyakorlásától, mint arra méltatlant.

Mindezek alapján a másodfokon eljáró ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a jelzett körben a Be. 372. §-a alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. §-a alapján helybenhagyta.

D e b r e c e n , 2010. évi november hó 10. napján

|                                        |                                       |
|----------------------------------------|---------------------------------------|
| Dr. Kardos Sándor sk.. Elek Balázs sk. | . Gömöri Olivér sk.                   |
| a tanács elnöke                        | a tanács tagja, előadó a tanács tagja |

ZÁRADÉK: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 6.B.451/2009/34. számú ítélete a másodfokú határozatban írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2010. november hó 10. napján

Dr. Kardos Sándor sk.  
tanácselnök